

1. BELLA DARVI

Międzywojenny Sosnowiec był pełen gwiazd i to nie mniejszego formatu niż Pola Negri.

W 1928 roku w Sosnowcu urodziła się Beyla Węgier – córka Żydówki Chaji Zigelbaum oraz nieznanego bliżej Polaka, który zakończył romans i zniknął. Wkrótce matka dziewczynki wyszła za piekarza o nazwisku Węgier, który uznał się ojcem Beyli i dał jej swoje nazwisko. W latach trzydziestych minionego wieku rodzina wyjechała z Sosnowca, by uniknąć prześladowań. W trakcie II wojny światowej trafili do obozu koncentracyjnego. Bella przeżyła i przeniosła się do Monte Carlo, gdzie popadła w alkoholizm i uzależnienie od hazardu. Pomocną dłoń wyciągnął doń amerykański producent filmowy Darryl Zanuck. Razem z żoną pomogli Beyli wyjechać do Stanów, a Beyla pod pseudonimem Bella Darvi zadebiutowała u Zanucka w filmie „Egipcjanin Sinuhe”. Wygrała tę rolę nie z byle kim, bo z samą Marylin Monroe. W rok po debiucie i zagranii w paru filmach (w tym u boku Kirka Douglasa) Bella otrzymała Złoty Glob dla najbardziej obiecującej aktorki. Niestety dalej nie było obiecująco. Obyczajowe skandale i ujawnione romanse z przedstawicielami obu płci zmusiły Bellę do powrotu do Francji. Tam zagrała w mało istotnych kilkunastu filmach i wróciła do starych, destrukcyjnych nawyków. Jej życie zakończyła w 1971 udana próba samobójcza, po wielu wcześniejszych próbach, które podejmowała przez ostatnie lata życia

2. JAN KIEPURA

Międzywojenny Sosnowiec był pełen gwiazd i to nie mniejszego formatu niż Pola Negri.

W 1902 roku przy ulicy Majowej na Pogoni na świat przyszedł Jan Kiepura - pierwszy syn piekarza Franciszka i uzdolnionej muzycznie Miriam. Jako młody chłopak służył w konspiracyjnej Polskiej Organizacji Wojskowej i wziął udział w pierwszym powstaniu śląskim. W 1921 roku rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim, ale w duszy grał, a właściwie śpiewał mu teatr i opera. Zaczął pobierać lekcje śpiewu, a kilka lat później zadebiutował w chórze Teatru Wielkiego w Warszawie. Rolę tę szybko mu odebrano, gdyż chcący zwrócić na siebie uwagę Janek notorycznie przedłużał kilka swoich nut ponad miarę, nie zważając na dyrygenta.

Jego występy w Polsce nie przyniosły mu upragnionej sławy ruszył więc w świat. Sukces czekał na niego w Wiedniu, gdzie podbił serca widowni. Od tego momentu kariera sosnowieckiego tenora nabrała zawrotnego tempa. W 1929 roku występował już w mediolańskiej La Scali, a w 1938 w nowojorskiej Metropolitan Opera, gdzie powracał wielokrotnie. Koncertował również w Londynie, Chicago, Berlinie, Paryżu i Rio de Janeiro.

Był jednym z pierwszych śpiewaków operowych, który nie bał się muzyki popularnej, a zamiast obawiać się kina dźwiękowego, niezwłocznie dostrzegł i wykorzystał jego możliwości. Współpracował z wytwórniami berlińskimi i hollywoodzkimi, a piosenki które śpiewał w filmach stawały się przebojami. Do jego największych hitów, które znamy i lubimy do dziś, należą utwory „Brunetki, blondynki”, „Usta milczą, dusza śpiewa” i wiele innych.

W świecie showbiznesu Kiepura poznał przyszłą małżonkę – wiedeńską śpiewaczkę i aktorkę węgierskiego pochodzenia Martę Eggerth. Ślub wzięli w 1936 roku w Katowicach, a do historii przeszła scena, gdy świeżo upieczony małżonek śpiewał z balkonu katowickiego hotelu „Monopol”. Miał zresztą niesamowitego nosa do autopromocji. Regularnie podsuwał prasie różne informacje na swój temat, a po ślubie udzielał wywiadu w redakcji lokalnej gazety.

Kiepura zmarł nagle w Nowym Jorku w wieku 64 lat. Mimo, że przez całą karierę mówił o sobie, że jest chłopakiem z Sosnowca, to zażyczył sobie, by jego ciało pochować w Warszawie. Grób Kiepury znajduje

się w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Powązkowskim. Sosnowiczanie nie zapomnieli jednak o swojej gwiazdzie. W 2002 roku na sosnowieckiej Patelni stanął jego pomnik.

3. PAUL GODWIN

Międzywojenny Sosnowiec był pełen gwiazd i to nie mniejszego formatu niż Pola Negri.

Pinkas Goldfein, bo tak naprawdę nazywał się Paul Godwin, urodził się w 1902 roku w Sosnowcu. Pierwsze lekcje gry na skrzypcach pobierał u ojca Władysława Szpilmana – Szmula. We wczesnej młodości opuścił Sosnowiec i wyjechał rozwijać swój talent do Warszawy, a później do Berlina. Tam dyrygował kilkoma orkiestrami tanecznymi, a także interpretował i aranżował wiele standardów muzyki rozrywkowej. Płyty orkiestry sprzedawały się znakomicie w Europie i na świecie. W kulturze popularnej kompozytor zapisał się jako twórca muzyki do disnejowskiej produkcji o Mysze Miki.

4. WŁADYSŁAW SZPILMAN

Międzywojenny Sosnowiec był pełen gwiazd i to nie mniejszego formatu niż Pola Negri.

W 1911 roku w Sosnowcu w domu przy ulicy Targowej 18 urodził się Władysław Szpilman. Wychowywał się w muzycznej rodzinie. Jego matka była pianistką, a ojciec grał na skrzypkach. W Warszawie i w Berlinie uczył się gry na fortepianie i studiował kompozycję. W 1935 roku został etatowym pianistą w Polskim Radiu. W trakcie jego recitalu na żywo 23 września 1939 roku na warszawską elektrownię spadły niemieckie bomby i chwilę później radio zamilkło.

W czasie drugiej wojny światowej rodzina pianisty przebywała w Getcie Warszawskim, gdzie Szpilman nie przestawał tworzyć. Dramatyczny moment nadszedł, gdy w 1942 roku stracił całą rodzinę. Sam uniknął deportacji do Treblinki dzięki pomocy żydowskiego policjanta. Po powstaniu warszawskim ukrywał się w ruinach wypalonego domu w zrujnowanej Warszawie. Odkrył go tam i uratował od śmierci kapitan Wehrmachtu. Wojenną historię Szpilmana przejmująco opowiada film Romana Polańskiego „Pianista”.

Po wojnie Szpilman wrócił do Polskiego Radia i przez kolejne lata skomponował kilkaset przebojów. Najbardziej znane z nich to „Trzej przyjaciele z boiska”, „Zakochani”, „W małym kinie”, „Autobus czerwony”, czy „Nie ma szczęścia bez miłości”. Obok muzyki popularnej Szpilman wykonywał też klasyczny repertuar koncertując z orkiestrami symfonicznymi i kwintetem fortepianowym.

Szpilman zmarł w 2000 roku w Warszawie i został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim. W Sosnowcu upamiętniono pianistę pamiątkową tablicą na budynku przy ulicy Targowej. Dodatkowo w oknie dawnego mieszkania Szpilmanów widnieje zdjęcie kompozytora.